

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΣΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ «ΤΡΟΧΑΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ»

Στον σύγχρονο τρόπο ζωής οι μετακινήσεις γίνονται κυρίως με αυτοκίνητο. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση αντιστοιχούν 488 αυτοκίνητα ανά 1000 κατοίκους. Ο μέσος κάτοικος της Ε.Ε. κάνει περίπου 0.5 χλμ. την ημέρα με το ποδήλατο, περπατάει περίπου 1 χλμ. ενώ διανύει 27.5 χλμ. με το αυτοκίνητο. Οι επιπτώσεις στην υγεία από τον σύγχρονο τρόπο μετακίνησης μπορεί να είναι βραχυπρόθεσμες (π.χ. τραυματισμοί από τροχαία) και μακροπρόθεσμες (π.χ. νοσήματα που συσχετίζονται με θόρυβο, καθιστική ζωή και ρύπανση κ.α.)

Τα τροχαία αποτελούν παγκοσμίως την πρώτη αιτία ακούσιου θανάτου από τραυματισμό. Στην Ελλάδα κάθε χρόνο τραυματίζονται 30.000 άνθρωποι. Μία σημαντική **παράμετρος** του προβλήματος των τραυματισμών από τροχαία, με ιδιαίτερη σημασία, είναι ότι ο μεγαλύτερος αριθμός θυμάτων (40%) είναι μεταξύ 15-34 ετών. Δηλαδή **πλήττεται** κυρίως η πιο παραγωγική ηλικία της χώρας μας που αποτελεί το μέλλον και τις ελπίδες μας. Άλλο ένα σημαντικό στοιχείο που προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων είναι ότι ανάμεσα στους χρήστες των οδών υπάρχουν **ευπαθείς** ομάδες, δηλαδή ομάδες υψηλού κινδύνου : οι πεζοί, οι δικυκλιστές, οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με αναπηρία και τα παιδιά.

Οι αιτίες των ατυχημάτων συνοψίζονται σε τρεις κύριες κατηγορίες: η πρώτη αφορά το όχημα, η δεύτερη το οδικό δίκτυο και το περιβάλλον και η τρίτη τον ανθρώπινο παράγοντα (χρήστες της οδού). Σε κάθε κατηγορία έχουμε τη φάση πριν από το ατύχημα, τη φάση κατά τη διάρκεια του ατυχήματος και τη φάση αφού έχει συμβεί το ατύχημα. Μια ολοκληρωμένη στρατηγική πρόληψης περιλαμβάνει προσπάθειες βελτίωσης σε όλες τις κατηγορίες και σε όλες τις φάσεις.

Σύμφωνα, λοιπόν, με την παραπάνω λογική, σχετικά με το όχημα στόχος οφείλει να είναι οι βελτιώσεις που έχουν σκοπό να αυξήσουν την ασφαλή οδική συμπεριφορά πριν από το ατύχημα, την αύξηση της παθητικής ασφάλειας κατά τη διάρκεια του ατυχήματος και τη δυνατότητα εύκολου απεγκλωβισμού μετά το ατύχημα.

Αντίστοιχα, σχετικά με την οδό και το περιβάλλον στόχος είναι η βελτίωση των δρόμων και της σήμανσης στην πρώτη φάση, η πρόκληση μικρότερης δυνατόν βλάβης κατά τη διάρκεια του ατυχήματος (προστατευτικές μπάρες) και η εύκολη πρόσβαση των οχημάτων βιόθειας, αφού έχει συμβεί το ατύχημα.

Όσον αφορά την ανθρώπινη συμπεριφορά στην πρώτη φάση, δηλαδή πριν από το ατύχημα – που είναι και το πιο σημαντικό σημείο – στόχος επιβάλλεται να είναι η εκπαίδευση του χρήστη για την απόκτηση σωστής οδικής συμπεριφοράς και κυκλοφοριακής παιδείας. Να κινείται σωστά **ακολουθώντας** τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας και να συνειδητοποιήσει τη συμπεριφορά εκείνη που χαρακτηρίζεται ως ριψοκίνδυνη και αυξάνει την πιθανότητα ατυχήματος, είτε κινείται ως οδηγός είτε ως πεζός. Σχετικά με τη φάση κατά την οποία συμβαίνει το ατύχημα σκοπός είναι να συνειδητοποιήσει ο χρήστης της οδού τα μέσα προστασίας τα οποία θα τον προφυλάξουν καλύτερα, μειώνοντας στο ελάχιστο τη

σωματική βλάβη. Στην τρίτη φάση, μετά το ατύχημα, η εκπαίδευση εστιάζεται στην απόκτηση **στοιχειωδών** γνώσεων παροχής πρώτων βοηθειών.

Είναι γεγονός ότι η εκπαίδευση από πολύ μικρή ηλικία είναι ο μόνος σίγουρος τρόπος για τη δραστική μείωση των τροχαίων ατυχημάτων. Εκπαιδεύοντας χρήστες της οδού με **πλήρη επίγνωση** των συνεπειών ενός τροχαίου ατυχήματος, είναι πιθανόν στο μέλλον να μην έχουμε θύματα από αυτή τη μάστιγα, η οποία τείνει να αποκτήσει διαστάσεις επιδημίας.

(από άρθρο στον ημερήσιο Τύπο, διασκευή)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 100-120 λέξεις.

B1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη, σύμφωνα πάντα με το κείμενο.

- α) Τα στατιστικά στοιχεία αποδεικνύουν ότι ο μέσος κάτοικος της Ε.Ε. χρησιμοποιεί κυρίως το αυτοκίνητο.
- β) Ένα σημαντικό στοιχείο που προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων είναι ότι οι χρήστες των οδών αποτελούνται κυρίως από υπάρχουν ευπαθείς ομάδες.
- γ) Η σήμανση στους δρόμους δεν χρειάζεται βελτίωση.
- δ) Οι προστατευτικές μπάρες συμβάλλουν στην πρόκληση της μικρότερης δυνατόν βλάβης κατά τη διάρκεια του ατυχήματος.
- ε) Η εκπαίδευση από πολύ μικρή ηλικία είναι πιθανό να συμβάλει στη δραστική μείωση των τροχαίων ατυχημάτων.

B2. Να εντοπίσετε τον τρόπο ανάπτυξης της 3ης παραγράφου, τεκμηριώνοντας την απάντησή σας.

- B3. α) Για κάθε λέξη τυπωμένη με έντονη γραφή να δώσετε μια συνώνυμη, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία τους στο κείμενο.
- β) Για κάθε υπογραμμισμένη λέξη να δώσετε ένα αντώνυμο, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία τους στο κείμενο.

Γ. Το σχολείο σας διοργανώνει εκδήλωση με θέμα «Κυκλοφοριακή Αγωγή». Να συνθέσετε μια ομιλία (500-600 λέξεων), στην οποία:α) Θα αναλύετε τις συνέπειες που προκύπτουν από τα τροχαία ατυχήματα τόσο για το άτομο όσο και για την κοινωνία και β) Θα προτείνετε τρόπους με τους οποίους μπορεί να αμβλυνθεί το φαινόμενο των τροχαίων ατυχημάτων. γ) Θα προτείνετε δράσεις με τις οποίες το σχολείο μπορεί να συμβάλει ώστε να ευαισθητοποιήσει τους νέους για τα τροχαία ατυχήματα.